

Simpozyum – 20

Herpes Viruslarının Santral Sinir Sistemine Uzun Dönem Etkileri

HSV

PROF DR ULUHAN SİLİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ

ENFEKSİYON HASTALIKLARI VE KLİNİK MİKROBİYOLOJİ AD

26 NİSAN 2025

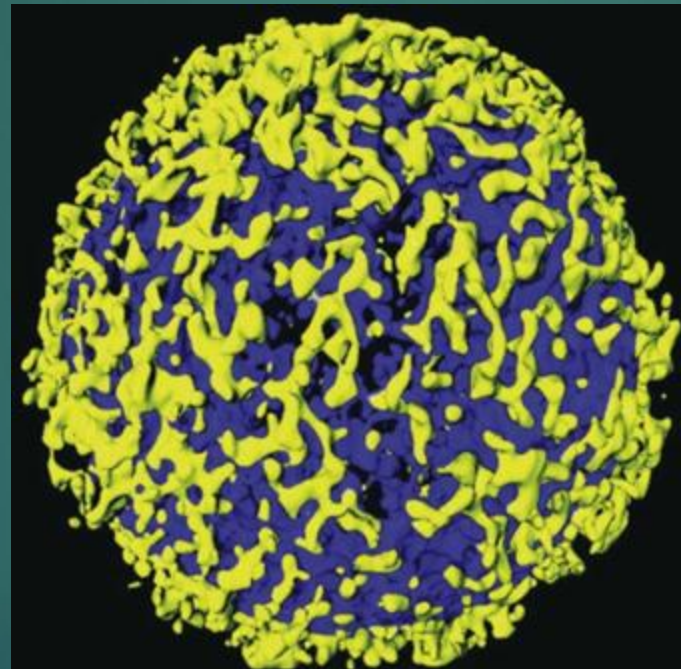
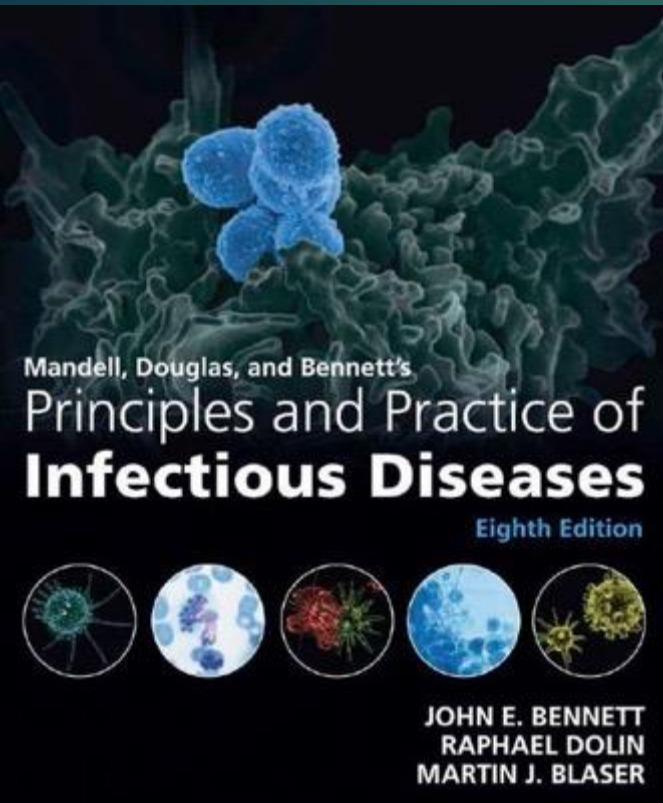

Tıp Fakültesi

Introduction to Herpesviridae

Jeffrey I. Cohen*

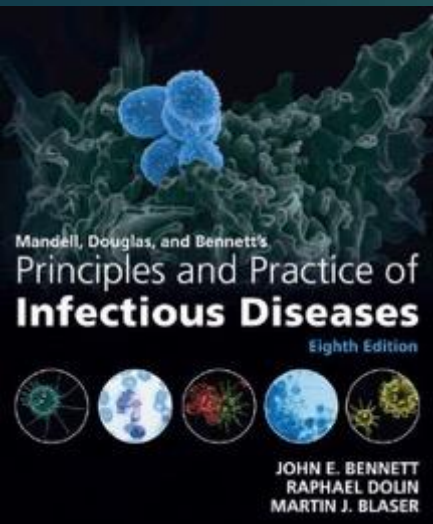
137

VIRUS	GENOME			SITES OF LATENCY
	Subfamily*	Size (kbp)	Receptor(s)	
Human Virus				
HSV-1 (HHV-1)	Alpha	152	Nectin-1, nectin-2 TNFRSF14, 3-OS-HS	Sensory and cranial nerve ganglia
HSV-2 (HHV-2)	Alpha	152	Nectin-1, nectin-2 TNFRSF14	Sensory and cranial nerve ganglia
Varicella-zoster virus (HHV-3)	Alpha	125		Sensory and cranial nerve ganglia
Cytomegalovirus (HHV-5)	Beta	229	PDGFR α , EGFR Integrin $\alpha_2\beta_1$, $\alpha_6\beta_1$, $\alpha_v\beta_3$	Monocytes, macrophages, CD34 ⁺ cells
HHV-6	Beta	165	CD46, CD134	CD34 ⁺ cells, monocytes, macrophages
HHV-7	Beta	145		CD4 cells
Epstein-Barr virus (HHV-4)	Gamma	172	CD21, MHC class II, Integrins $\alpha_v\beta_6$, $\alpha_v\beta_8$	Memory B cells
Kaposi sarcoma-associated herpesvirus (HHV-8)	Gamma	165	Integrin $\alpha_v\beta_3$ $\alpha_v\beta_5$, $\alpha_v\beta_1$, XCT, DC-SIGN, EphA2	B cells
Simian Virus				
Herpes B virus (Macacine herpesvirus 1)	Alpha	150	Nectin-1	Sensory and cranial nerve ganglia

Introduction to Herpesviridae

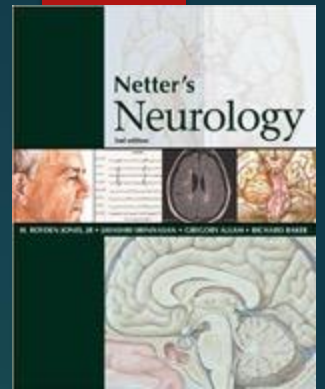
Jeffrey I. Cohen*

SYNDROME	HSV-1	HSV-2	VZV	CMV	EBV	HHV-6	HHV-7	KSHV	HERPES B VIRUS
Gingivostomatitis	+	+	-	-	-	-	-	-	-
Genital lesions	+	+	-	-	-	-	-	-	-
Keratoconjunctivitis	+	+	+	-	-	-	-	-	-
Cutaneous lesions	+	+	+	-	-	-	-	+	+
Neonatal infection	+	+	+	+	-	-	-	-	-
Retinitis	+	+	+	+	-	-	-	-	-
Esophagitis	+	+	+	+	-	-	-	-	-
Pneumonitis	+	+	+	+	+	+	-	-	-
Hepatitis	+	+	+	+	+	+	-	-	-
Meningitis	-	+	+	-	-	+	-	-	-
Encephalitis	+	+	+	+	+	+	+	-	+
Myelitis	+	+	+	+	+	-	-	-	+
Mononucleosis	-	-	-	+	+	+	-	+	-
Hemolytic anemia	-	-	+	+	+	-	-	-	-
Leukopenia	-	-	+	+	+	+	-	-	-
Thrombocytopenia	-	-	+	+	+	+	-	-	-

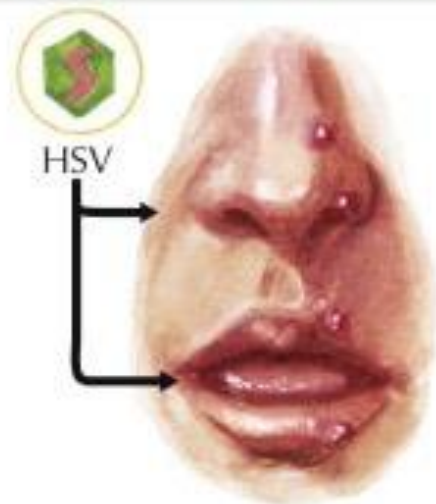
Patogeneze

Daniel P. McQuillen, Donald E. Craven and H. Royden Jones
Netter's Neurology, 49, 426-439

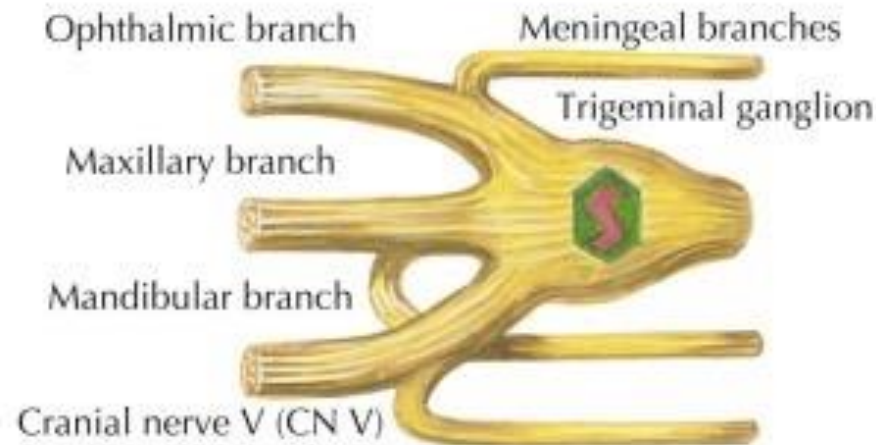
Herpes Simplex Encephalitis

Possible route of transmission in herpes simplex encephalitis

Primary infection

Virus enters via cutaneous or mucosal surfaces to infect sensory or autonomic nerve endings with transport to cell bodies in ganglia

Latent phase

Virus replicates in ganglia before establishing latent phase

Reactivation (lytic phase)

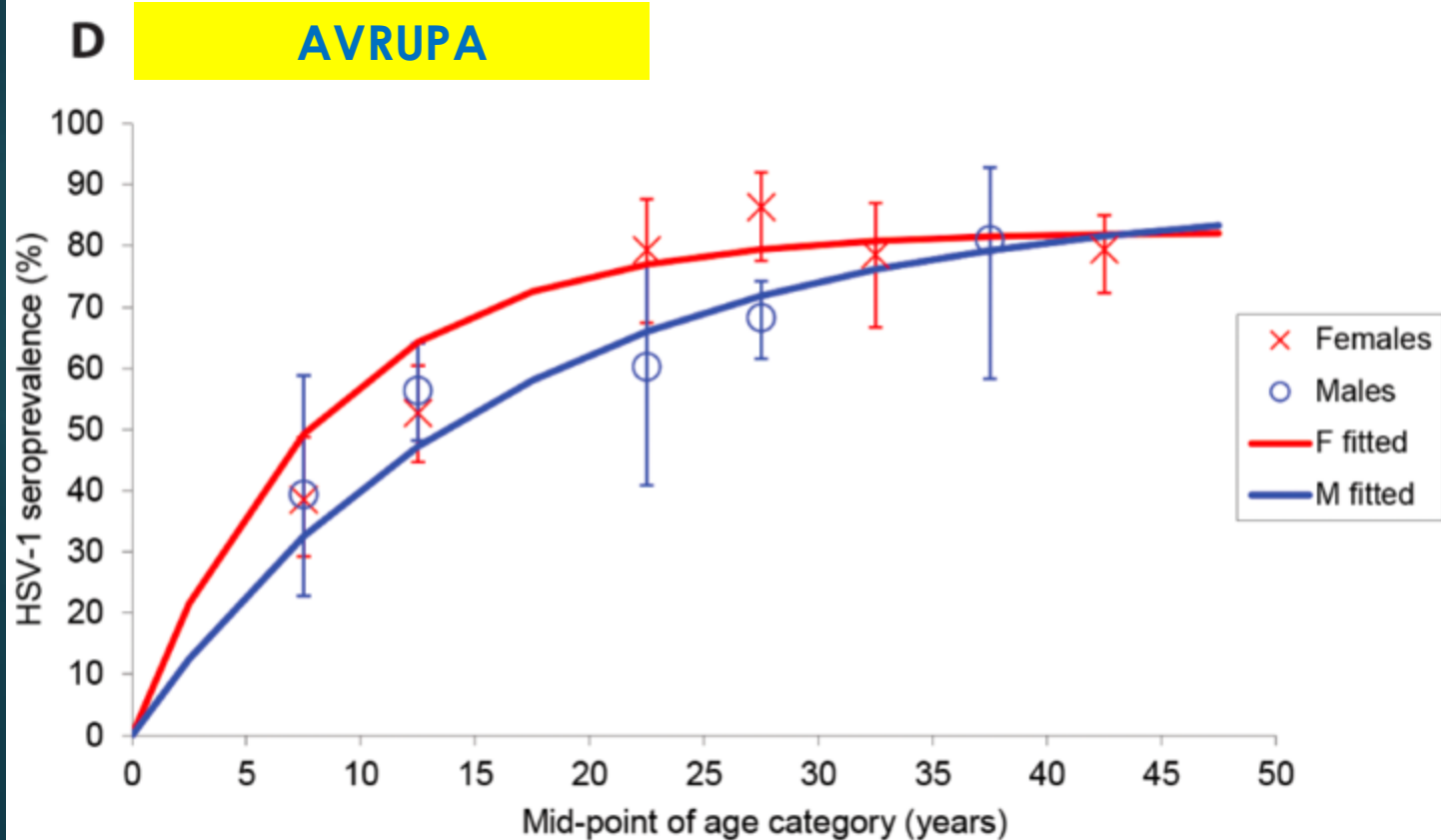
Reactivation of HSV in trigeminal ganglion can result in spread to brain (temporal lobe) via meningeal branches of CN V

Global and Regional Estimates of Prevalent and Incident Herpes Simplex Virus Type 1 Infections in 2012

Katharine J. Looker^{1*}, Amalia S. Magaret², Margaret T. May¹, Katherine M. E. Turner¹, Peter Vickerman¹, Sami L. Gottlieb³, Lori M. Newman³

October 28, 2015

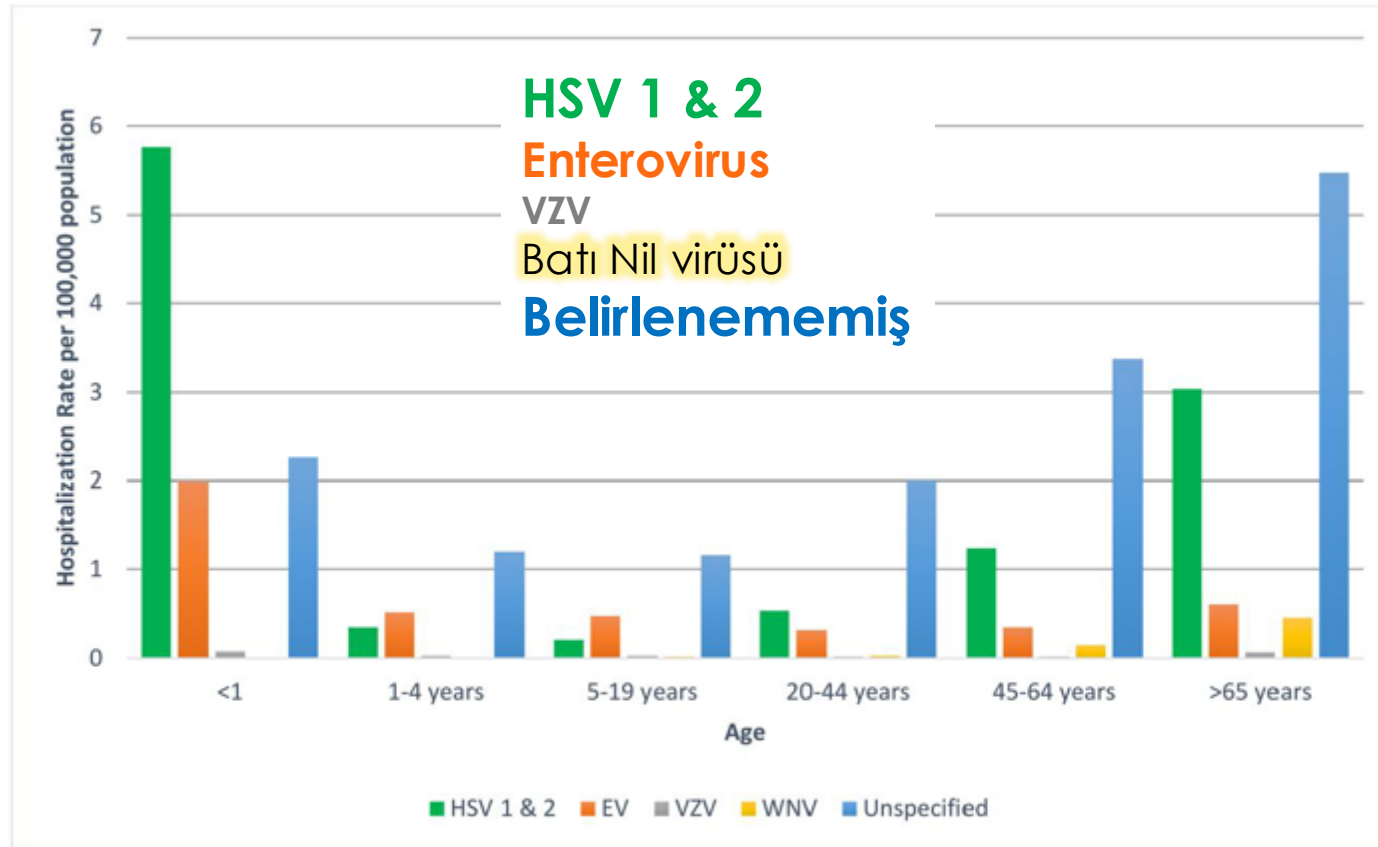
- ▶ Global Burden of Disease 2012 çalışması – WHO ve CDC destekli
- ▶ Dünya genelinde 0–49 yaş arası HSV-1 prevalansı: **%67 (3.7 milyar)**
- ▶ Türkiye'deki prevalans oranı: %85-%100
- ▶ Aşı ihtiyacı?

State of the Art: Acute Encephalitis

Karen C. Bloch,¹ Carol Glaser,² David Gaston,³ and Arun Venkatesan⁴

¹Department of Medicine, Vanderbilt University Medical Center, Nashville, Tennessee, USA; ²California Department of Public Health, Richmond, California, USA; ³Department of Pathology, Microbiology, and Immunology, Vanderbilt University Medical Center, Nashville, Tennessee, USA; and ⁴Department of Neurology, Johns Hopkins University, Baltimore, Maryland, USA

Clinical Infectious Diseases® 2023;77(5):e14–33

Figure 1. Encephalitis hospitalizations by age and cause, United States, 2000–2010. Abbreviations: EV, enterovirus; HSV, herpes simplex virus; VZV, varicella zoster virus; WNV, West Nile virus. Adapted from reference [2].

- ▶ 2000 – 2015 arası yayınlara bakıldığında ensefalit olgularının %21 - %72'sinde **etioloji belirlenememiş**
- ▶ HSV ensefaliti insidansı: 1,000,000'da 2 – 4 olgu
- ▶ Her iki cins **eşit** etkilenir
- ▶ Bimodal: ≤ 3 yaş ve > 50 yaş
- ▶ Mevsimsel özelliği yoktur, **sporadik**

Klinik belirtiler

- ▶ ateş
- ▶ konfüzyon/dezoryantasyon
- ▶ bilinç/ kişilik değişikliği, anormal davranış
- ▶ baş ağrısı
- ▶ nöbetler
- ▶ fokal nörolojik defisitler
- ▶ bulantı ve kusma
- ▶ afazi/konuşma bozukluğu
- ▶ koma
- ▶ meningeal irritasyon bulguları

Fatigue

Headache

High fever

Neck stiffness

Confusion

Drowsiness

Memory issues

Loss of consciousness

Nausea and vomiting

Speech issues

Personality changes

Weakness in parts of your body

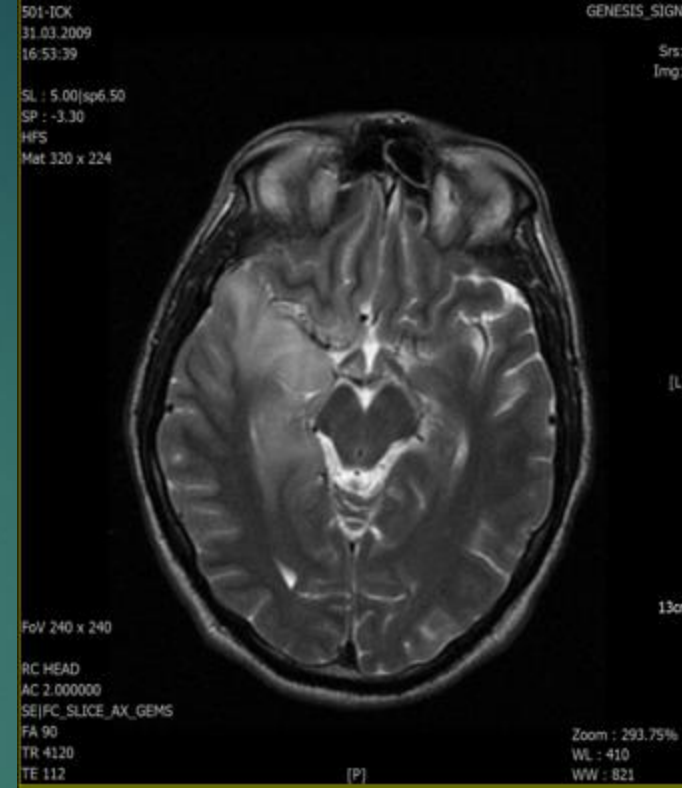
Seizure

Cleveland Clinic

Tanı

- ▶ **Manyetik rezonans görüntüleme**
  - ▶ diffüzyon ağırlıklı görüntüleme (DWI)
  - ▶ T2-FLAIR (hiperintensite)
  - ▶ medial temporal lob ve limbik sistemde ödem ve kanama
- ▶ **Beyin omurilik sıvısı (BOS)**
  - ▶ lenfositik pleositoz
5 – 500 hücre/mm³; %60-98 lenfosit
  - ▶ artmış protein
50– 200 mg/dL
  - ▶ normal glukoz
60 – 75 mg/dL

- ▶ **Mikrobiyoloji**
  - ▶ BOS'ta HSV-DNA'sının saptanması
    - ▶ sendromik moleküler PCR paneli
    - ▶ tekli patojeni hedefleyen PCR
    - ▶ ilk test negatifse 3-7 gün sonra tekrarlanmalı
  - ▶ intratekal anti-HSV IgM

Tedavi

► Asiklovir

- 8 saatte bir 10 mg/kg iv
  - BMI ≥ 30 ise düzeltilmiş (adjusted) vücut ağırlığını kullan
- 14-21 gün
  - tedavi sonunda PCR negatifliğini teyit et

► Steroid

- Rutin önerilmemekte
- Beyin ödemi varsa düşünülebilir

Clinical Infectious Diseases

STATE-OF-THE-ART REVIEW

 IDSA
Infectious Diseases Society of America

 hivma
hiv medicine association

 OXFORD

State of the Art: Acute Encephalitis

Karen C. Bloch,¹ Carol Glaser,² David Gaston,^{3,4} and Arun Venkatesan⁴

¹Department of Medicine, Vanderbilt University Medical Center, Nashville, Tennessee, USA; ²California Department of Public Health, Richmond, California, USA; ³Department of Pathology, Microbiology, and Immunology, Vanderbilt University Medical Center, Nashville, Tennessee, USA; and ⁴Department of Neurology, Johns Hopkins University, Baltimore, Maryland, USA

Clinical Infectious Diseases® 2023;77(5):e14–33

What is the role of corticosteroids in HSV encephalitis?

Recommendations

**Britanya Viral Ensefalit
Klavuzu 2012**

- Whilst awaiting the results of a randomised placebo-controlled trial corticosteroids **should not be used routinely** in patients with HSV encephalitis (B, III)
- Corticosteroids may have a role in patients with HSV encephalitis under specialist supervision, but data establishing this are needed and the results of **a prospective RCT** are awaited (C, III)

Table 1 Selected HSVE case series

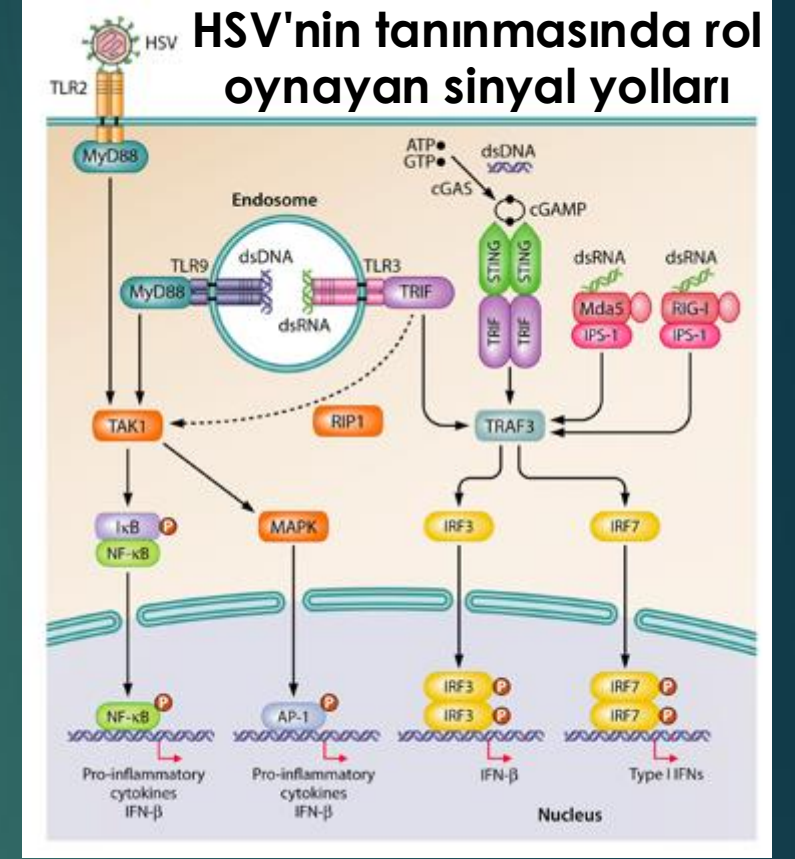
Author Publication year	McGrath et al. 1997	Raschilas et al. 2002	Kamei et al. 2005	Hjalmarsson et al. 2007	Stahl et al. 2012	Sili et al. 2014	Erdem et al. 2015	Singh et al. 2016
Reference	[11]	[12]	[13]	[9]	[14]	[15]	[16•]	[17]
Country	New Zealand	France	Japan	Sweden	France	Turkey	Multinational	USA
Study years	1983–1995	1991–1998	1996–2004	1990–2001	2007	2001–2012	2000–2013	1995–2013
No. of patients	42	93	45	236	55	106	501	45
Patients’ age (years)	Median, 47 3 months to 91 years	Mean ± SD, 53.5 ± 17.4 Range, 16–88	Median, 45 Range, 17–77	Male: median, 62 (IQR, 40–74) Female: median, 66 (IQR, 46–74)	Median, 58 Range, 1 month to 85 years	Mean ± SD, 43.9 ± 15.2 Range, 18–83	Mean ± SD, 50.58 ± 18.27	Median, 66 IQR, 53.5–78
Method of diagnosis	Brain biopsy and culture, CSF PCR, or antibody synthesis	PCR	CSF PCR, chemiluminescence assay, or antibody synthesis	CSF PCR	CSF PCR	MRI and/or CSF PCR	CSF PCR	CSF PCR
Mortality, <i>n/N</i> (%)	8/42 (19)	13/85 (15)	5/45 (11)	33/236 (14)	3/55 (5)	8/97 (8)	44/438 (10)	7/45 (16)
Outcome, <i>n/N</i> (%)	Favorable: 29/42 (69) Poor: 13/42 (31) Survived with moderate to severe sequelae: 14/42 (42)	Favorable: 55/85 (65) Poor: 30/85 (35) Survived with moderate to severe sequelae: 43/85 (50)	Favorable: 34/45 (76) Poor: 11/45 (24) Survived with moderate to severe sequelae: 14/45 (31)	Neuropsychiatric sequelae: 45/203 (22) Epilepsy: 49/203 (24) Readmission to hospital: (87)	Favorable: 29/55 (53) Poor: 26/55 (47) Persistent neurological symptoms: 48/52 (92)	Favorable: 71/97 (73) Poor: 26/97 (27) Survived with moderate to severe sequelae: 36/97 (37)	Favorable: 206/438 (47) Poor: 232/438 (53) (>80% among the geriatric) Survived with sequelae: 188/438 (43)	Favorable: 27/41 (66) Poor: 14/41 (34) Epilepsy: 10/22 (46)
Factors associated with poor outcome	Older age Stupor or coma before acyclovir initiation Delay between admission and initiation of acyclovir Abnormal brain CT	SAPS II ≥27 at admission Delay of >2 days between admission and initiation of acyclovir	Older age Lower GCS score at initiation of acyclovir No administration of corticosteroids		Older age	Longer duration of main symptom before hospital admission Extensive brain involvement on MRI at admission	Older age Lower GCS score >2 days until the initiation of acyclovir	Older age Coma Restricted diffusion on MRI Acyclovir initiation after the first day of admission

HSVE sonrası uzun dönem etkiler

- ▶ Asiklovir tedavisi ile mortalite: %70 → %10
- ▶ Yaşayanların %70'inde farklı derecelerde nörolojik sekel
  - ▶ Rachilas F et al. 2002: HSVE sonrası 6. ay değerlendirmesi
    - %15 mortalite
    - %85 yaşayan
    - %14 sekelsiz**; %23 hafif, %28 orta, %20 ağır sekelle iyileşmiş
- ▶ Sekel neye bağlı?
- ▶ Sekel oranlarını azaltmak mümkün mü?
- ▶ Nüks oranları?
  - ▶ Gerçek nüks mü, otoimmünite mi?
- ▶ Virolojik ve immün modülatör yaklaşımlar (Piret J et al. 2020)

İmmün patogeneze

- ▶ MSS'ne olfaktör (trigeminal) sinir yolu ile ulaşım
- ▶ Nöron ve glial hücrelerde **viral replikasyon**
- ▶ İlk savunma yanıtı: **doğal bağışıklık, microglia**
- ▶ Daha sonra **adaptif immün yanıt**: CD8+ sitotoksik T hücreleri
  - ▶ enfekte nöronların apoptoza sürüklenmesi (granzyme B ve FasL)
- ▶ **"collateral"** hasar
- ▶ Akut inflamasyon → ödem ve konjesyon → **akut iskemi**
  - ▶ tutulu bölgelerde (temporal lob, limbik sistem) hasar
- ▶ **Viral antijenler**: temporal lob, amigdala, hipkampus, insula, singulat girus
- ▶ İlk 2-3 günde nötrofil, 10.-15. günlerde lenfosit ve makrofaj infiltrasyonu, 3. hafta itibariyle **nekroz** → inflamasyonun gerilemesi ve **gliosis** ile iyileşme

Düşük düzeyde sebat eden viral replikasyon?

- ▶ **Asiklovir doz arttırımı** (8 saatte bir 15 mg/kg, 14-21 gün) sonucu etkilemedi
- ▶ İntravenöz tedavi sonrası 3 ay oral valasiklovir (günde 3 kez 2 gr) ile **tedavi uzatılması** uzun dönem sekelleri azaltmadı

> *Epidemiol Infect.* 2012 Feb;140(2):372-81. doi: 10.1017/S0950268811000483. Epub 2011 Apr 7.

Herpes simplex encephalitis and management of acyclovir in encephalitis patients in France

J P Stahl ¹, A Mailles, T De Broucker; Steering Committee and Investigators Group

Randomized Controlled Trial > *Clin Infect Dis.* 2015 Sep 1;61(5):683-91.

doi: 10.1093/cid/civ369. Epub 2015 May 8.

Herpes Simplex Encephalitis: Lack of Clinical Benefit of Long-term Valacyclovir Therapy

John W Gnann Jr ¹, Birgit Sköldenberg ², John Hart ³, Elisabeth Aurelius ², Silvia Schliamser ⁴, Marie Studahl ⁵, Britt-Marie Eriksson ⁶, Daniel Hanley ⁷, Fred Aoki ⁸, Alan C Jackson ⁹, Paul Griffiths ¹⁰, Lil Miedzinski ¹¹, Diane Hanfelt-Goade ¹², Daniel Hinthorn ¹³, Clas Ahlm ¹⁴, Allen Aksamit ¹⁵, Salvador Cruz-Flores ¹⁶, Ilet Dale ¹, Gretchen Cloud ¹, Penelope Jester ¹, Richard J Whitley ¹;

National Institute of Allergy and Infectious Diseases Collaborative Antiviral Study Group

HSVE sonrası nüks oranları

► %5-27

► Gerçek nüks: viral DNA'nın saptanması

► görüntülemeye yeni tutulum

► Otoimmün ensefalit gelişimi

► viral DNA negatif ve otoimmün antikorlar serum ve BOS'ta pozitif

Review > Trends Microbiol. 2020 Oct;28(10):808-820. doi: 10.1016/j.tim.2020.03.003.

Epub 2020 May 5.

Herpes Simplex Virus-1 in the Brain: The Dark Side of a Sneaky Infection

Maria Elena Marcocci¹, Giorgia Napoletani¹, Virginia Protto¹, Olga Kolesova¹, Roberto Piacentini², Domenica Donatella Li Puma², Patrick Lomonte³, Claudio Grassi², Anna Teresa Palamara⁴, Giovanna De Chiara⁵

Editorial > Neurology. 2015 Nov 17;85(20):1730-1. doi: 10.1212/WNL.0000000000002132.

Epub 2015 Oct 21.

Relapse in herpes simplex virus encephalitis: It's not just about the virus

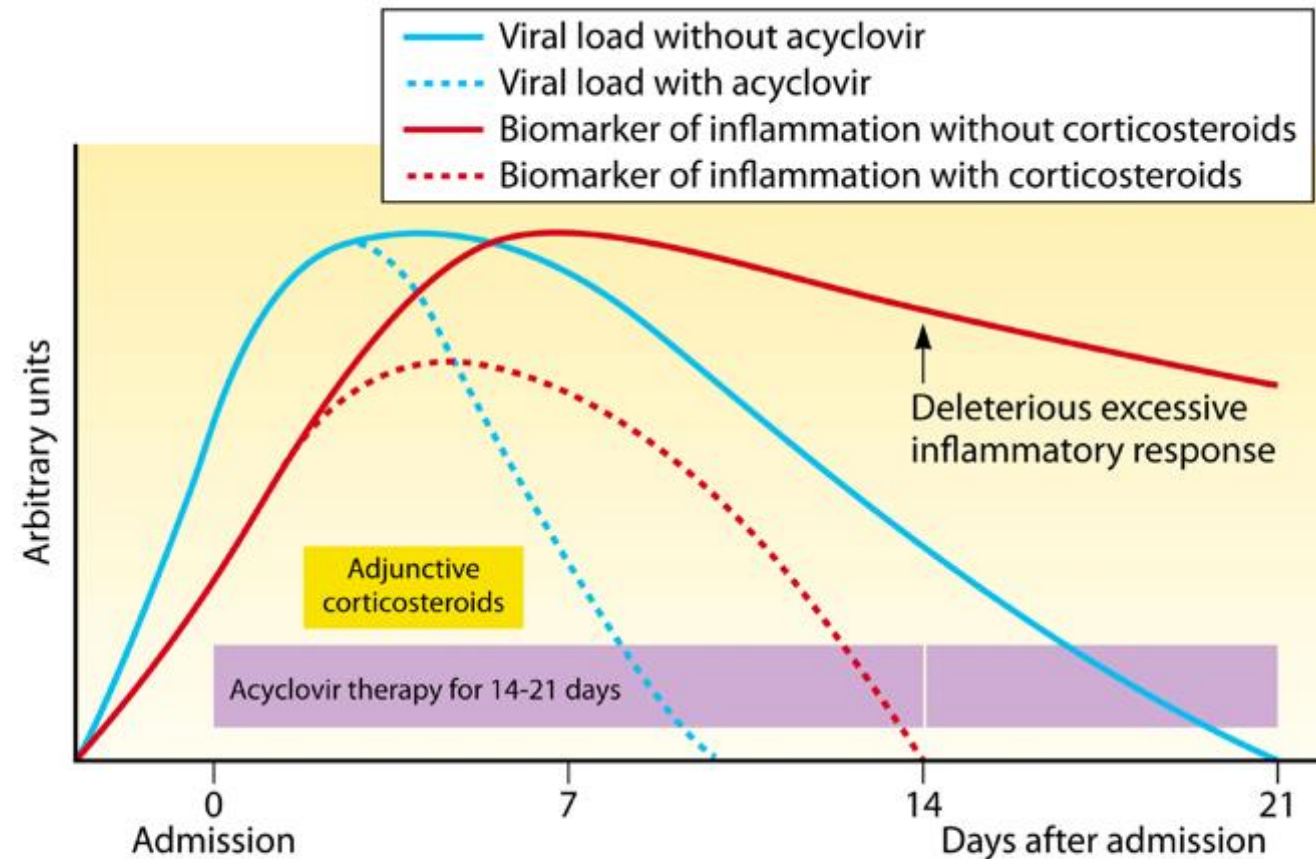
James F Bale Jr¹, Renaud Du Pasquier¹

Immunomodulatory Strategies in Herpes Simplex Virus Encephalitis

Jocelyne Piret,^a Guy Boivin^a

Clinical Microbiology Reviews

April 2020

Clinical evaluation

CSF testing
MRI
EEG

İmmün modölatuar tedaviler

- ▶ Güncel rehberlerde rutin **kortikosteroid** önerisi yok
  - ▶ **beyin ödemi**ni veya intrakranyal basıncı azaltmak gerektiğinde öneriliyor
  - ▶ **faydalı olduğunu** bildiren randomize olmayan, retrospektif olgu serileri var
- ▶ Hayvan modellerinde yapılan deneylerde erken dönemde başlandığında viral yükü arttırmadan **morbiditeyi önlemekte** faydası gösterilmiş

Comparative Study > J Neurol Neurosurg Psychiatry. 2005 Nov;76(11):1544-9.
doi: 10.1136/jnnp.2004.049676.

Evaluation of combination therapy using aciclovir and corticosteroid in adult patients with herpes simplex virus encephalitis

S Kamei ¹, T Sekizawa, H Shiota, T Mizutani, Y Itoyama, T Takasu, T Morishima, K Hirayanagi

> J Neurovirol. 2003 Feb;9(1):118-25. doi: 10.1080/13550280390173373.

Experimental herpes simplex virus encephalitis: a combination therapy of acyclovir and glucocorticoids reduces long-term magnetic resonance imaging abnormalities

Uta K Meyding-Lamadé ¹, Christoph Oberlinner, Philipp R Rau, Sonja Seyfer, Sabine Heiland, Johann Sellner, Brigitte T Wildemann, Wolfram R Lamadé

The German trial on Aciclovir and Corticosteroids in Herpes-simplex-virus-Encephalitis (GACHE): a multicenter, randomized, double-blind, placebo-controlled trial

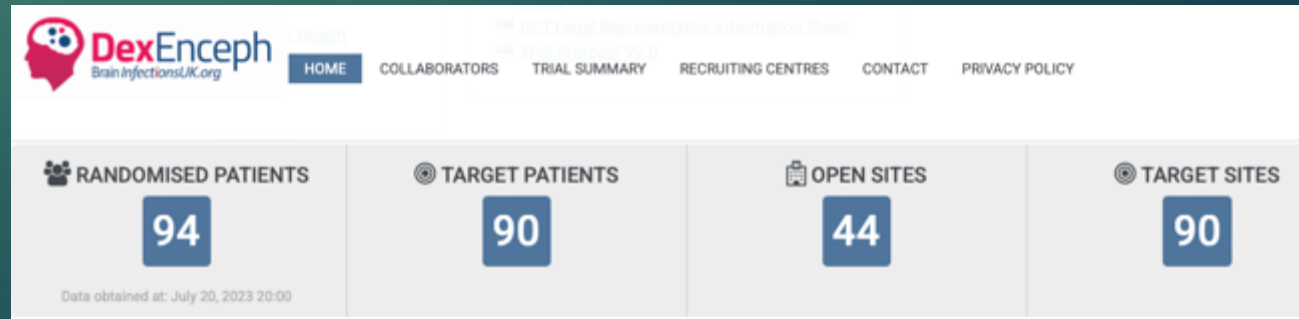
U Meyding-Lamadé ^{# 1, 2}, C Jacobi ^{# 1}, F Martinez-Torres ^{1, 2}, T Lenhard ², B Kress ³, M Kieser ⁴, C Klose ⁵, K Einhäupl ⁴, J Bösel ⁶, M-B Mackert ⁷, V Homberg ⁸, C Koennecke ⁹, G Weißheit ⁹, D Claus ^{10, 11}, B Kieseier ¹², J Bardutzky ¹³, T Neumann-Haefelin ¹⁴, M W Lorenz ^{1, 12}, H Steinmetz ¹², C Gerloff ¹⁵, D Schneider ¹⁶, A Grau ¹⁷, M Klein ¹⁸, R Dziewas ¹⁹, U Bogdahn ²⁰, W Jakob ¹⁹, R Linker ¹⁹, K Fuchs ¹⁹, A Sander ⁵, S Luntz ²¹, T Hoppe-Tichy ²⁰, D F Hanley ²², R von Kummer ²³, E Craemer ¹

- ▶ erken sonlandırılmış (2007-2012)
  - ▶ ender bir hastalıkta hasta bulma zorluğu
- ▶ 372 hasta planlanmış, 41 alınabilmiş
  - ▶ 21 hasta (+deksametazon)
    - ▶ 40 mg/gün 4 gün
  - ▶ 20 hasta (+plasebo)
- ▶ 1° veya 2° sonlanım noktalarında fark yok
  - ▶ 1° sonlanım: 6. ayda değerlendirilen ikili fonksiyonel (modifiye Rankin skoru) sonuç
- ▶ Soruya kesin yanıt veremiyor

Protocol for DexEnceph: a randomised controlled trial of dexamethasone therapy in adults with herpes simplex virus encephalitis

Thomas Whitfield ¹, Cristina Fernandez ¹, Kelly Davies ², Sylviane Defres ^{1, 3, 4}, Michael Griffiths ^{1, 5}, Cory Hooper ¹, Rebecca Tangney ⁶, Girvan Burnside ⁷, Anna Rosala-Hallas ⁷, Perry Moore ⁸, Kumar Das ⁹, Mark Zuckerman ¹⁰, Laura Parkes ¹¹, Simon Keller ⁶, Neil Roberts ¹², Ava Easton ¹³, Saber Touati ¹⁴, Rachel Kneen ^{15, 16}, J P Stahl ¹⁷, Tom Solomon ^{18, 19}

- ▶ UK/ Fransa
- ▶ 2018 → ...
- ▶ hedef toplamda 90 hasta (82'si alınmış)
- ▶ denek grubu: +deksametazon günde 4 defa 10 mg iv
- ▶ 1° sonlanım noktası: 26. haftada bakılan sözel bellek puanı

İmmün modülatuar tedaviler

► Diğer **deneysel immünmodülatör** ajanlar arasında

- TLR (toll-like receptör) agonist/antagonistleri
- artesunat
- rapamisin
- etanersept
- reaktif oksijen türü (ROS) inhibitörleri
- matriks metalloproteinaz (MMP) inhibitörleri

► Tedavi etkinliği, BOS veya serum **biyobelirteçleri** ile izlenebilir

► **immünolojik** biyobelirteçler

IFN- γ , TNF- α , IL-6, IL-2R, CCL2
IL-1 β /IL-1RA oranı
neopterin, β_2 -mikroglobulin
çözünür Fas

► **nöronal** biyobelirteçler

nöron-spesifik enolaz, nörofilament, glial fibriller asidik protein, astrosit S-100B

HSV ensefalitine bağlı otoimmün ensefalit

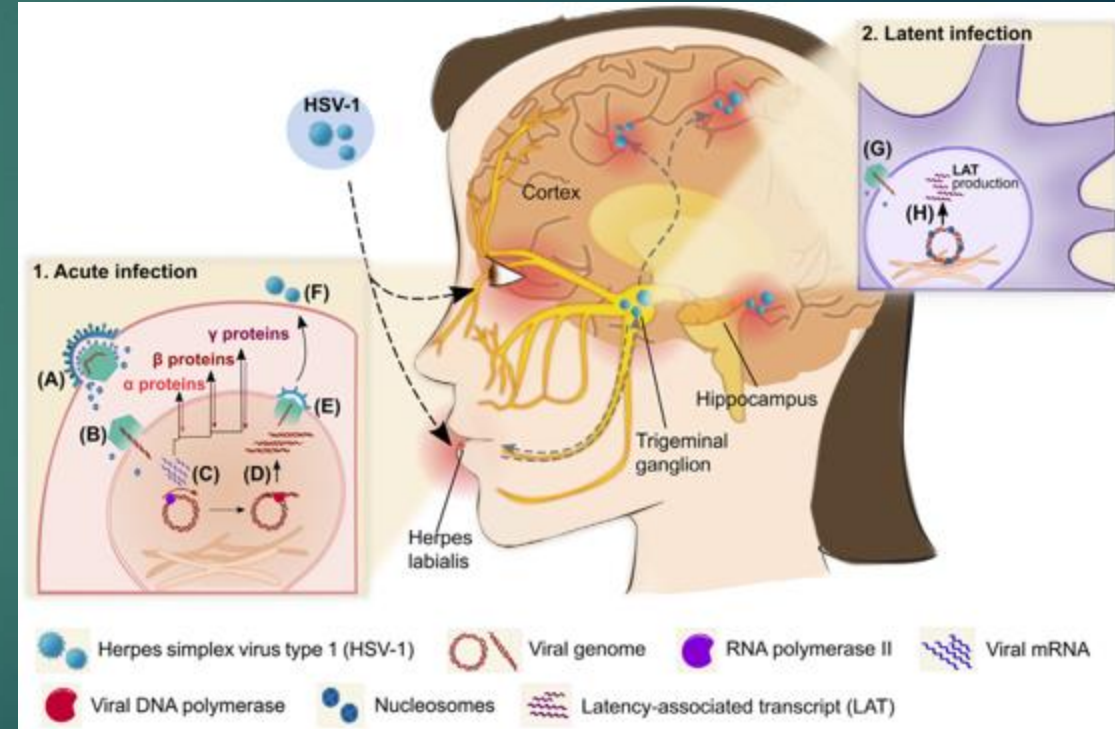
- ▶ HSVE hastalarının %27'sinde 5 hafta içerisinde **anti-N-metil-D-aspartat (NMDAR)** ve diğer nöronal yüzey proteinlere karşı antikor gelişimi [gamma-aminobutyric acid b receptor (GABAbR) antikor]
- ▶ nörolojik semptomlar (koreoateatoz, bilinç bozukluğu, nöbet, kognitif ve psikiyatrik bozukluk)
- ▶ Patogenez
  - ▶ Virüsün tetiklediği nöronal yıkım → nöronal antijenlerin salınımı ve immünolojik **toleransın kırılması** → otoimmünite
  - ▶ Multiple sklerozda da gözlenen non-spesifik **B lenfosit aktivasyonu**
  - ▶ NMDAR ile viral proteinler arasındaki **moleküler benzerlik** (molecular mimicry)
- ▶ kortikosteroid, intravenöz immunoglobulin (IVIG), plazmaferez ve gerekirse rituksimab veya siklofosfamid
- ▶ immün yanıt viral replikasyondan bağımsız sebat edebilir
  - ▶ HSV-DNA negatif olsa da intratekal inflamatuvar yanıtın devam etmesi
  - ▶ PET veya MRG'ye de yansıyan inatçı mikrogliya aktivasyonu → nörodejenerasyonun devamı

Armangue T et al. 2018
Alexopoulos H et al. 2018
Stahl JP et al. 2019
Piret J et al. 2020

Herpes Simplex Virus-1 in the Brain: The Dark Side of a Sneaky Infection

Maria Elena Marcocci ¹, Giorgia Napoletani ¹, Virginia Protto ¹, Olga Kolesova ¹,
Roberto Piacentini ^{2,3}, Domenica Donatella Li Puma ^{2,3}, Patrick Lomonte ⁴,
Claudio Grassi ^{2,3}, Anna Teresa Palamara ^{1,5,*} and Giovanna De Chiara ⁶

- ▶ HSV-1 ve Alzheimer Hastalığı: Olası Bir Bağlantı
- ▶ HSV-1 genomu, **HSE belirtisi olmayan bireylerin** SSS dokularında da saptanmıştır
- ▶ **Anti-HSV IgG düzeyleri** (reaktivasyon göstergesi) ile Alzheimer riski arasında pozitif ilişki
- ▶ Hayvan modellerinde **tekrarlayan HSV-1 reaktivasyonları** → Alzheimer-benzeri fenotip
- ▶ HSV-1, nöronlarda Alzheimer'a özgü **nörotoksik yolları** aktive edebilir
- ▶ Bu ilişkinin mekanistik temellerinin anlaşılması ve insanlarda doğrulanması için **daha fazla çalışma** gereklidir

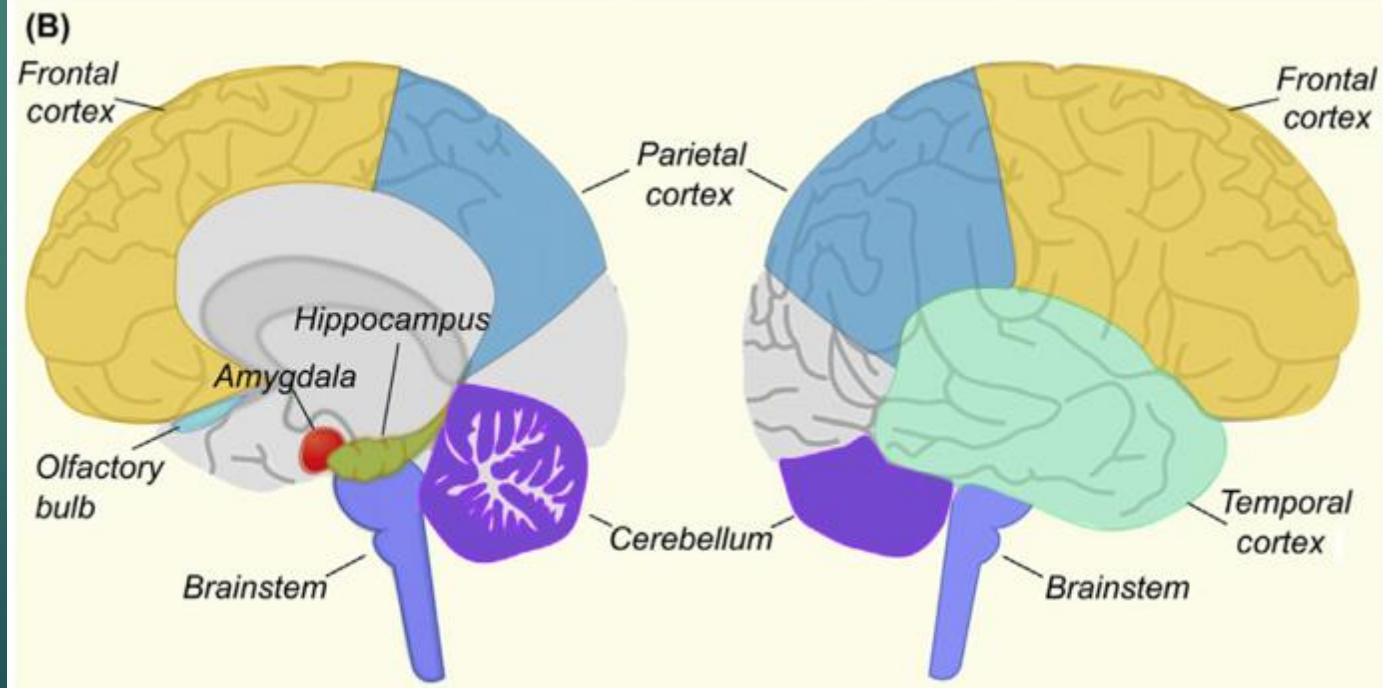
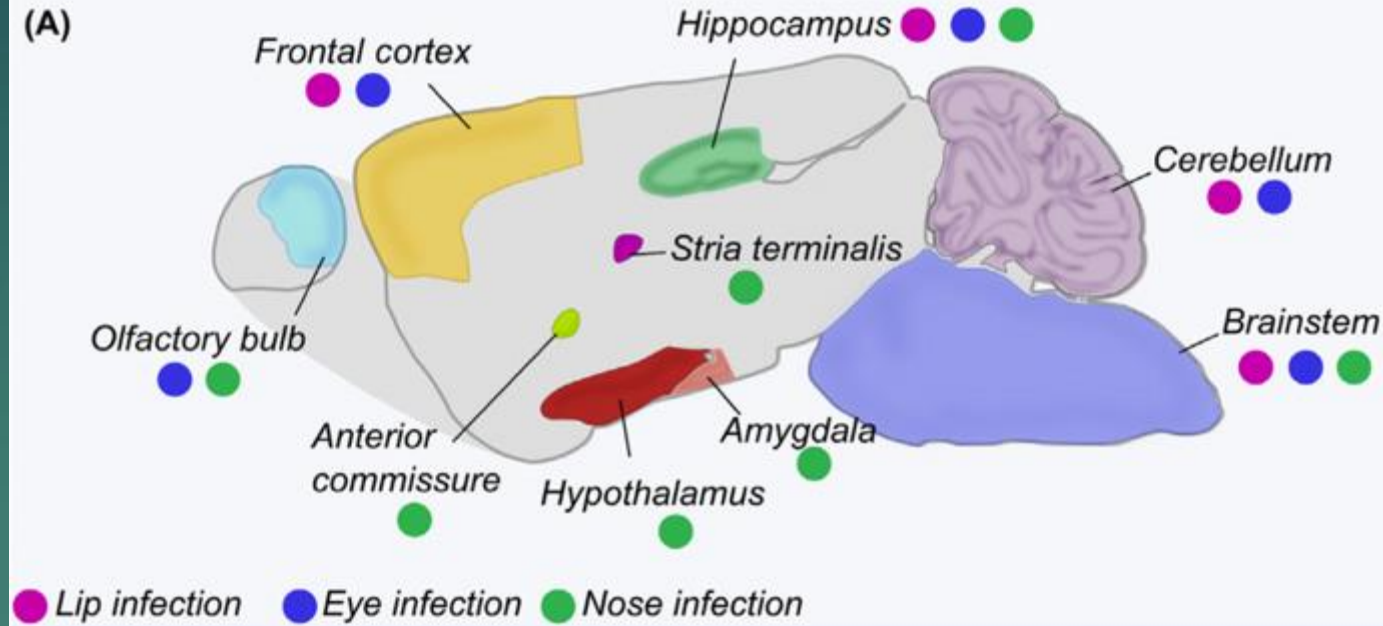

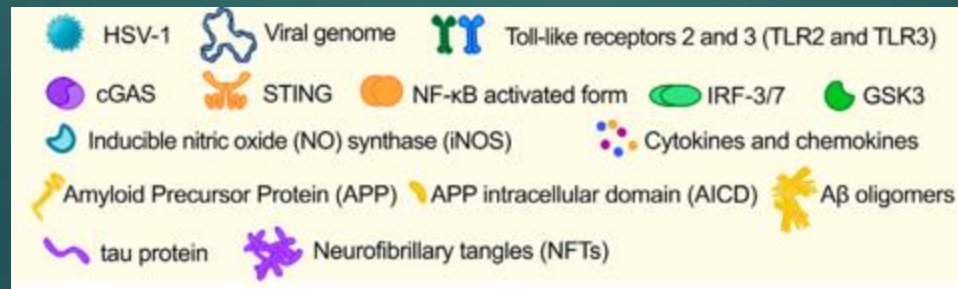
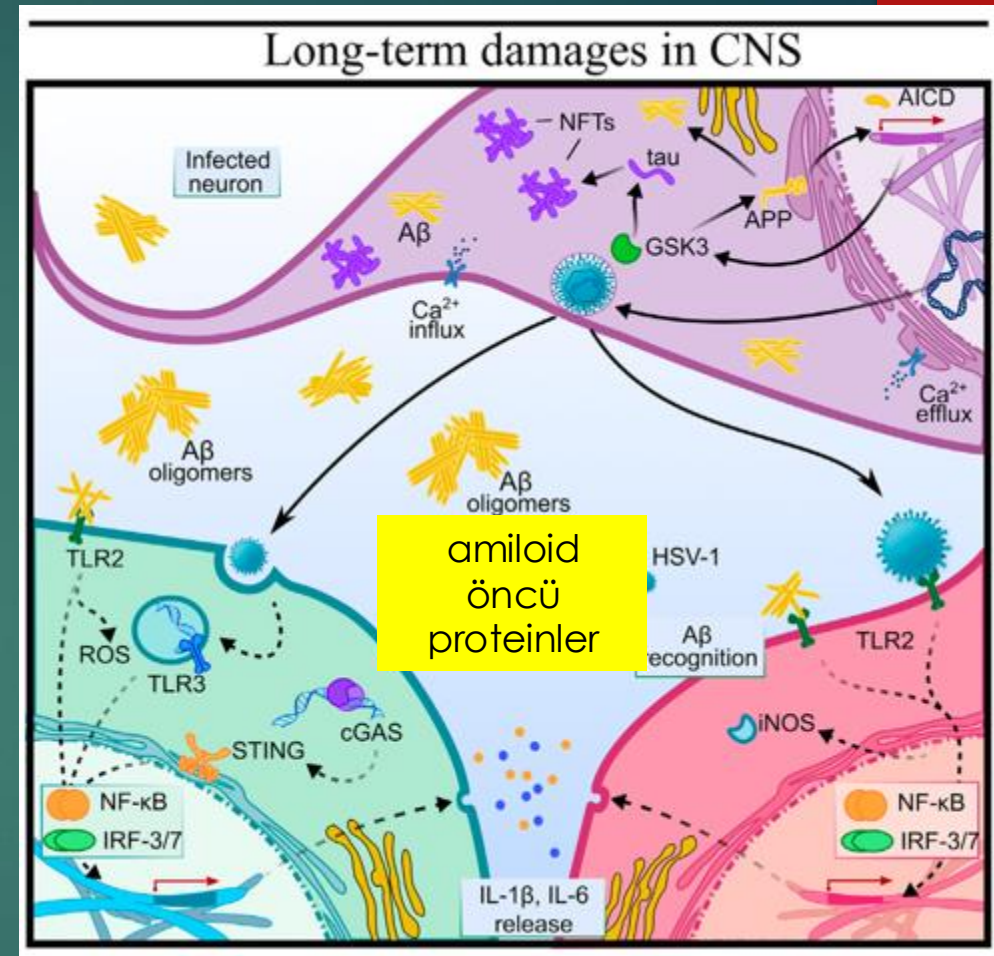
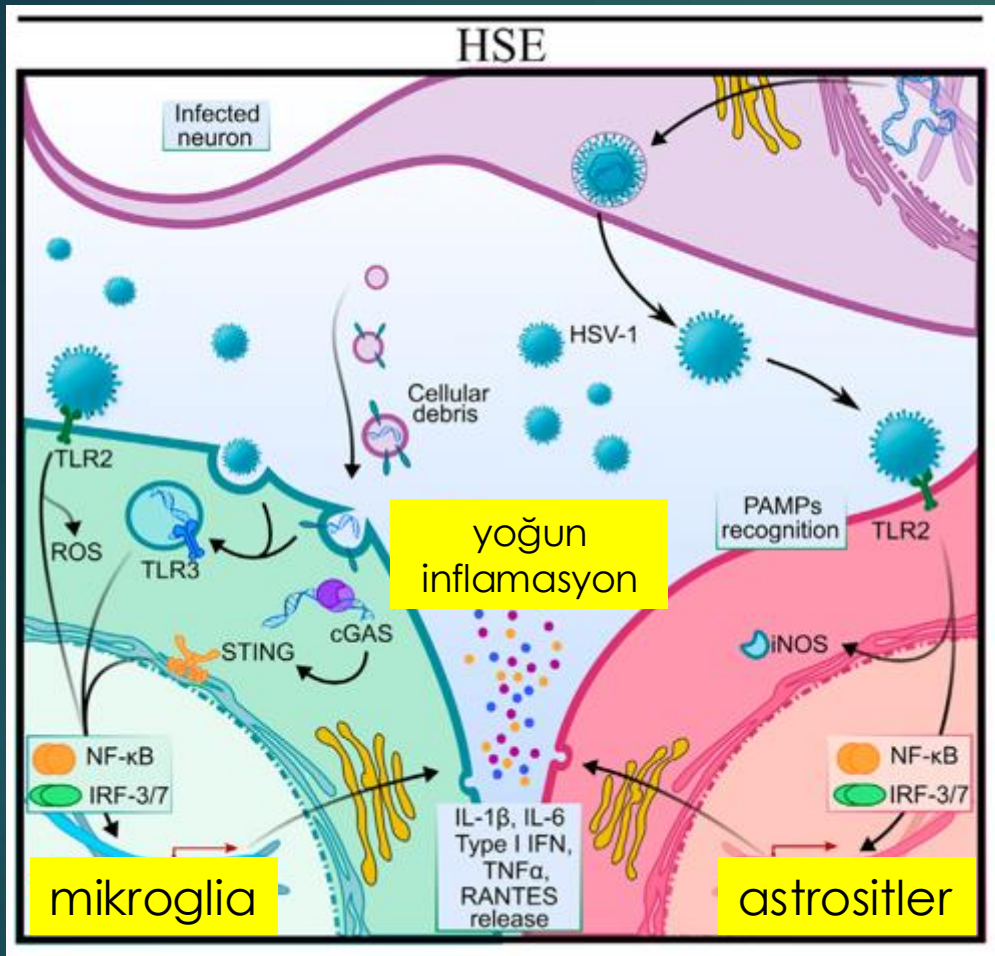
Herpes Simplex Virus-1 in the Brain: The Dark Side of a Sneaky Infection

Maria Elena Marcocci¹, Giorgia Napoletani¹, Virginia Protto¹, Olga Kolesova¹, Roberto Piacentini^{2,3}, Domenica Donatella Li Puma^{2,3}, Patrick Lomonte⁴, Claudio Grassi^{2,3}, Anna Teresa Palamara^{1,5,*} and Giovanna De Chiara⁶

Trends in Microbiology, October 2020, Vol. 28, No. 10

- ▶ Alzheimer hastalığının başlangıcı ve ilerleyişinde rol oynadığı düşünülen birkaç **patojenik mekanizma** öne sürülmüştür; bunlar arasında:
  - ▶ Amiloid beta (A β) ve fosfo-Tau (pTau) oligomerlerinin birikimi
  - ▶ Oksidatif stres
  - ▶ Mitokondriyal disfonksiyon
  - ▶ Nöroenflamasyon
- ▶ Epidemiyolojik ve deneysel veriler → **mikrobiyal etken hipotezi**
  - ▶ HSV-1'in ömür boyu tekrarlayan enfeksiyonlara neden olması
- ▶ Beyin kesitlerinde resmedilen renkli alanlar otopsi ile HSV ensefaliti olmayan beyinde saptanan HSV-1 DNA varlığını gösteriyor

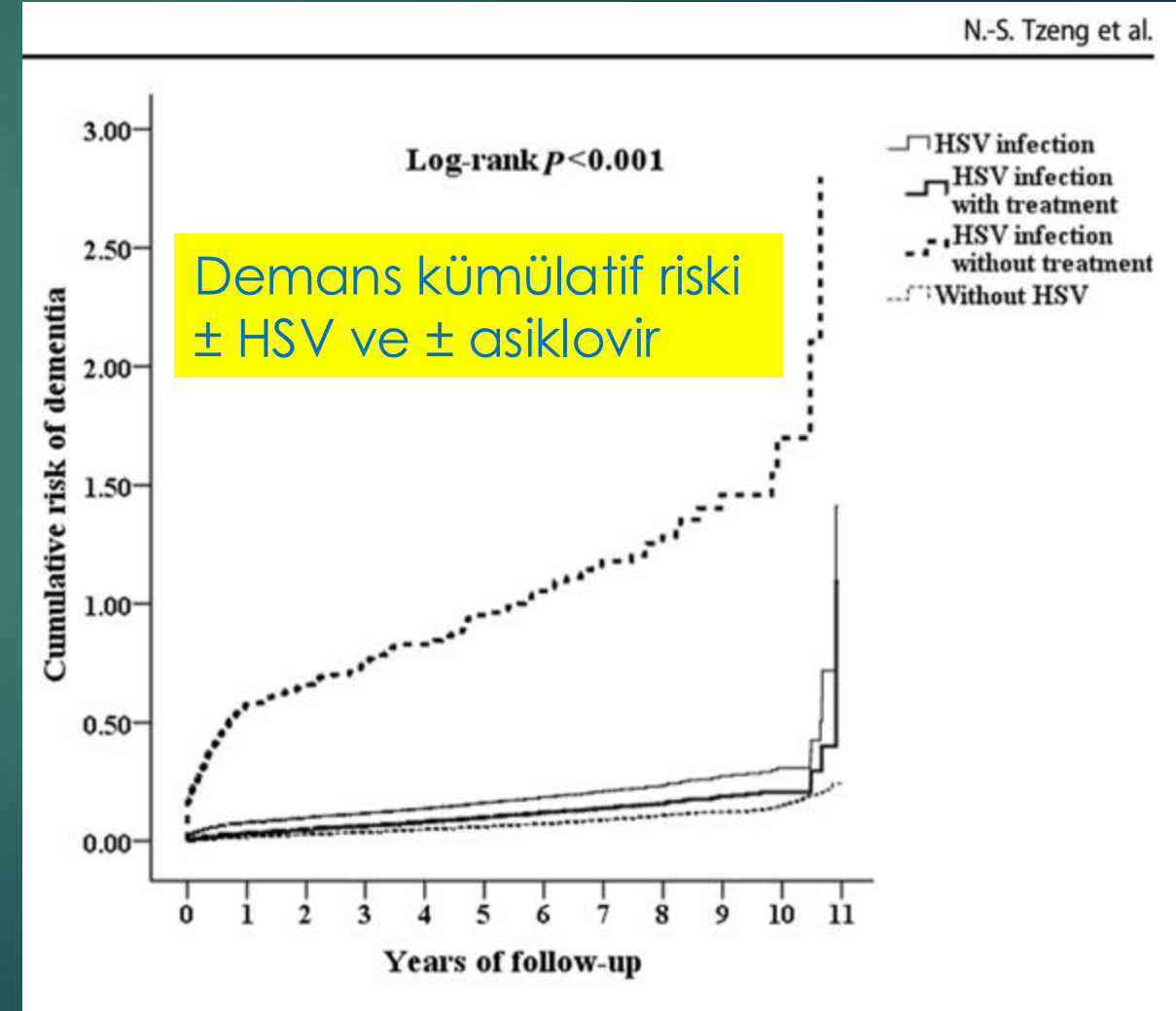
Anti-herpetic Medications and Reduced Risk of Dementia in Patients with Herpes Simplex Virus Infections—a Nationwide, Population-Based Cohort Study in Taiwan

Neurotherapeutics (2018) 15:417–429

Nian-Sheng Tzeng^{1,2} • Chi-Hsiang Chung^{3,4,5} • Fu-Huang Lin⁴ • Chien-Ping Chiang⁶ • Chin-Bin Yeh^{1,7} • San-Yuan Huang^{1,7} • Ru-Band Lu^{1,8,9,10,11,12} • Hsin-An Chang^{1,2} • Yu-Chen Kao^{1,13} • Hui-Wen Yeh¹ • Wei-Shan Chiang^{1,14} • Yu-Ching Chou⁴ • Chang-Huei Tsao⁵ • Yung-Fu Wu⁵ • Wu-Chien Chien^{4,5}

HSV ve Demans Riski: Tayvan Kohort Çalışması Özeti

- ▶ Retrospektif kohort, ulusal veri tabanı
  - ▶ 8362 yeni HSV tanılı birey (≥50 yaş) vs 25.086 eşleştirilmiş kontrol
  - ▶ Takip süresi: 10 yıl (2001–2010)
- ▶ HSV enfeksiyonu, **demans riskini 2,56 kat** artırdı
- ▶ Anti-herpetik ilaç kullananlarda **risk anlamlı azaldı**
  - ▶ HR = 0.092 (95% GA: 0.079–0.108, P < 0.001)
- ▶ HSV enfeksiyonları, demans için potansiyel risk faktörü
- ▶ Antiviral tedavi, koruyucu etki gösterebilir
- ▶ Bulgular nedensellik göstermez
- ▶ Mekanizmayı aydınlatacak ileri çalışmalar gerekli

ÖZET

- ▶ HSV reaktivasyonu sonucu oluşan ensefalit antiviral tedaviye yanıt vermekle birlikte yaşayanlarda **nörolojik morbidite sık** görülüyor
- ▶ Akut dönemde verilecek **immün modülatuar** tedaviler morbiditeyi azaltabilir mi? Otoimmünite gelişimini önleyebilir mi?
- ▶ HSV enfeksiyonu ile **nörodejeneratif hastalık** arası ilişki?

Simpozyum – 20

Herpes Viruslarının Santral Sinir Sistemine Uzun Dönem Etkileri

HSV

İLGİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER!

PROF DR ULUHAN SİLİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ

ENFEKSİYON HASTALIKLARI VE KLİNİK MİKROBİYOLOJİ AD

26 NİSAN 2025

uluhan@hotmail.com

Tıp Fakültesi